

1979

Úvodem

Kroniku zpracoval Vladimír Polák. Nedílnou součástí kroniky tvoří:

Fotokronika - snímky Mirek Matyáš, zpracování
a úprava Ivana Mašátová

Kronika sboru pro občanské záležitosti

Zpravodaj města Blanska čísla 1-12. Zde členové
najde podrobnější údaje o činnosti rady Měst NV, zprávy
plenárních zasedání atp.

Celoměstský závažek na rok 1979

VÝROČÍ OSOBNOSTÍ

Uznání za práci Josefu Kovaříkovi

15. února bylo na KNV předáno slavnostně předsedovi Měst NV v Blansku Josefu Kovaříkovi státní vyznamenání Za vynikající práci, které mu propůjčil prezident republiky za obětavou práci při výstavbě socialistické společnosti. Příštího dne, 16. února, u příležitosti 50. narozenin, byl jubilantu předán na OV KSČ tento dopis:

„Vážený soudruhu Kovaříku,
přijmi v den 50. narozenin soudružské pozdravy Okresního výboru KSČ v Blansku. Při této příležitosti oceňujeme Tvou dlouholetou obětavou práci pro KSČ, Tvůj podíl na budování nové socialistické společnosti. Shana si vážit Tvé aktivity, s níž jsi po všechna léta nepřetržitě pracoval v různých stranických a veřejných funkcích. Výrazem toho je i udělení státního vyznamenání, k němuž Ti blahopřejeme.

Padesáté jubileum oslavujes uprostřed usilovné práce

při zabezpečování záležitostí XV. sjezdu strany a dalších významných usnesení ÚV KSČ v podmínkách města. Jsme přesvědčeni, že tak, jak v minulých 15 letech, kdy ve funkci předsedy Měst NV v Blansku jsi vykonal mnoho cenných služeb, že Tvé úsilí nepoleví ani v příštím období. Do dalších let Ti přejeme hodně zdraví, úspěchů v práci a spokojenosti v osobním životě.

za předsednictva OV KSČ
Miroslav Tručka,
vedoucí tajemník OV KSČ."

Josef Přibyl padesátníkem

6. dubna 1979 dožil se 50 let předseda Okresního národního výboru v Blansku Josef Přibyl. Jubilantu byly předány dopisy KV a OV KSČ, v nichž se oceňuje práce p. Přibyla jako předsedy ONV, v jehož čele stojí už od roku 1971.

Josef Přibyl využívá ve své funkci všech zkušeností, kterých nabyl jak ve významných stranických funkcích

člena a kandidáta ÚV KSČ, dlouholetého člena předsednictva OV KSČ, zkušeností nabytých ve funkcích ROH a SČSP. K životnímu jubileu mu udělil prezident ČSSR slavní vyznamenání Za zásluhy o výstavbu.

Vzpomínáme Františka Kretze

Na letošní rok připadla dvě životní jubilea blanenského kodáka Františka Kretze, národopisce a spisovatele. 4. ledna uplynulo 120 let od jeho narození a 4. června 50 let od úmrtí. 7. června byl pohřben do rodinné hrobky v Blansku, která se nachází ve skupině D, č. 8. Byl to vynikající znalec lidového umění a jeho sběratel. Z vlastních prostředků nasbíral sbírky, které věnoval muzeu v Uherském Hradišti, jehož byl čestným občanem.

Vzpomínka na Hugo V. Sáňku

Na tento rok připadla rovněž další dvě kulatá výročí prvního kronikáře města Blanska Hugo Václava

Laňky, českého občana Rudice (viz nekrolog v roce 1929 v kronice). Vynikl jako speleolog a archeolog. Byl posledním spolupracovníkem dr. Jindřicha Wankla. Narodil se v Černé Hoře 16. března před 120 lety a zemřel v Blansku 6. února 1929, tedy před 50 roky. Pohřben původně na starém hřbitově na Starém Blansku, po zrušení hřbitova ostatky převezeny na nový hřbitov, kde uloženy ve skupině F, hrob č. 2.

JUBILEA PODNIKŮ A ORGANIZACÍ

130 let železnice Brno-Česká Třebová

Na 1. leden 1849 byla uvedena do provozu trať Brno - Česká Třebová. Protože s touto železnici je spojen vzrůst našeho města, věnujme její historii tohoto jubilea pozornost i v naší kronice: u příležitosti

Dne 20. května 1843 podal tehdejší prezident dvorní komory císaři návrh, aby svolil k výstavbě této trati. Císař Ferdinand tento návrh už po měsíci schválil a byly zahájeny přípravné práce. Směr trati byl určen údolím Svítavy.

Stavba dráhy byla zadána Italovi Felixi Talachinimu a ten po uzavření smlouvy 1. listopadu, tedy ještě téhož roku, postavil v údolí Svítavy ubikace pro dělníky, vesměs Italy. Celá stavba stála 9 milionů zlatých. Poskytla obživu mnoha dělníkům, ale vyžádala si také mezi nimi desítky obětí při stavbě tunelů. Na tyto tunely se denně přijížděli podívat četní cizinci jako na „nový div světa“.

V současné době jsme svědky náročné rekonstrukce těchto tunelů, aby v roce 1990 mohla být trať elektrifikována. Kromě toho se upravují a přestavují nádraží a budují nová zabezpečovací zařízení.

O vyřízení železnice svědčí, že v tomto roce bylo v Blansku prodáno přes půl milionu jízdenek a naloženo přes 100 tisíc tun zboží.

Padesátka Spartaku Metra

V roce 1979 uplynulo 50 let od založení jedné z největších tělovýchovných organizací okresu a to TJ Spartaku Metra Blansko. Tato jubilejní padesátka byla příležitostí k bilancování činnosti a závazkem k dalším úspěchům

na poli tělovýchovy. Z historického přehledu uveřejňovaném jak ve Zpravodaji města Blanska, tak v okresním i denním listu členáři se seznámili se dvěma desítkami sportovních oddílů a odborů, jimiž jsou: kopaná, košíková, lední hokej, lyžování, stolní tenis, základní tělesná výchova, házená, odbižená, plavání, sportovní gymnastika, tenis, šachy, páras, lukostřelba, šerm, box, lehká atletika, kulturistika.

TJ Spartak města Blansko se oprávněně hlásí k pokrokovým tradicím, vřady AFK (atletický a fotbalový klub) Blansko (původní název) vznikl v roce 1929 z oběťového zájmu i práce dělnické mládeže. Sportovní činnost klubu byla tehdy v období první republiky ovlivňována politickým i hospodářským vývojem. Jen pamětníci mohou posoudit rozdíl mezi tehdejší činností a dnešním rozmachem klubu - vřady sportovní areál Spartaku Města je pychou blanenské tělovýchovy. Pěčlivá a cílevědomá práce s mladou generací přináší zejména v lyžování a lehké atletice velké úspěchy a blanenská sportovci získávají je nejen v naší vlasti, ale i při mnoha zárodech v zahraničí.

Podrobně o úspěších jednotlivých odvětví viz Zpra-

rodaj města Blanska (celý ročník 1979). Je součástí této kroniky.

20 let Závodního klubu Metra

Kulturní tradice v poválečném období v n. p. Metra se začala tvořit v roce 1947 kolem Rudého koutku. Nová historie rozvoje kultury pro pracující Metry i pro občany Blanska se však začíná až rokem 1959, kdy byla dostavěna nová tělovýchovná hala Sportaku a bývalá Sokolovna byla uvolněna pro kulturní činnost. Pro rozvoj ideové výchovné a kulturní činnosti došlo k modernizaci budovy. V první etapě byla provedena přístavba k ulici Kolárovy v letech 1971-73, takže dnes je ZK ROH Metra bezesporu hezkým kulturním stánkem.

Těž Blanenská kulturní křima, která patří k nejoblíbenějším formám práce klubu, slaví své 20. narozeniny. Oblibu si během 7 let získal také cyklus Dětská blanenská kulturní křima. V kármové činnosti je zapojeno 265 aktivistů, kteří tvoří 14 kroužků a souborů. K nejlepším patří divadelní soubor, jenž za svoji práci byl oceněn

mnoha čestnými uznáními okresních i krajských orgánů. Získal řadu vavříků i v rámci celostátních soutěží. V roce 1978 soubor vyhrál s představením Zapomenuté na Hérostrata celostátní přehlídku sovětských her.

Kulturně výchovná činnost je hrazena z prostředků ROH mateřského závodu a technický provoz hraří n.p. Melka.

Významnou součástí klubu je odborová knihovna, která má 12 000 svazků. 800 stálých čtenářů si zde nebo ve třech dalších pobočných knihovnách v závodech vypůjčí na 25 000 knih.

Knihovna získala titul Vzorová knihovna Okresní odborové rady, diplom Ústřední rady odborů a Rudou sluhu ÚRO.

30 let gymnázia

V důsledku změn ve školství, které se začaly uskutečňovat v našem státě po vítězném únoru, dostalo město do vínku i svou první školu (střední) - gymnázium.

Školní rok 1949/50 byl slavnostně zahájen 1. září ve velkém sále Dělnického domu za účasti žáků blanenských škol, studentů a profesorů nového gymnázia, místních a krajských funkcionářů a delegace žáků a profesorů gymnázia z Boskovic. Pravidelné vyučování bylo zahájeno prvním zvonečím dne 13. září 1949 v 8 hodin.

Za dobu 30 let se kapsalo do všech oblastí života našeho města. Vychovalo množství odborníků působících na různých pracovištích, poznamenalo kulturní i sportovní život Blanska a podílelo se plně na budovatelském úseku, v nejposlednější době na stavbě nové tělocvičny.

Po třiceti letech se sjelo k tomu jubileu 650 bývalých absolventů, pro něž byl připraven pěkný 80 stránk. almanach a pestrý program. V 10 hodin dopoledne se šli účastníci setkání na náměstí Vítězného února, kde na čestné tribuně byli přemáčkáni významní hosté z OV KSČ, KPV, NF a zástupci mnoha jiných organizací a podniků, mezi nimi též delegace družebního gymnázia z Komárna. Ředitel gymnázia Cyril Němec promluvil o historii, poslání a úspěších

ústavu. Po podivných projevech odebrali se přítomní do budovy gymnasia, kde byla otevřena nová tělocvična. Odpoledne i večer kaplnili studenti a bývalí absolventi sál Debnického domu, vyslechli bohatý kulturní program pěveckého sboru Rostislav a učitelů LŠÚ v Blansku.

30 let LŠÚ v Blansku

V dubnu oslavila blanenská lidová škola umění 30 let svého trvání. V roce 1949 vznikl v Blansku městský hudební ústav z bývalých soukromých škol. Měl 59 žáků a 3 učitele. Dynamický rozvoj nastal teprve rokem 1961, kdy Nový školský zákon dal podmínky pro vznik LŠÚ.

Dnes má LŠÚ přes 1200 žáků a 37 učitelů, kteří vyučují v Blansku, Adamově, Ráji - Jestřebí, Jedovnicích, Černé Hoře, Lomnici, Křtinách a Lipovci. Velkou péči věnuje LŠÚ Město v Blansku, takže 1. žák mohl být zahájen vyučováním už v konvokovaných objektech blanenského rámku.

Zaznamenávám v kronice 6 učitelů, kteří na LŠÚ

přesobí déle než 20 let. Jsou to: manželé Antonín a Zdenka Borešovi, Ludmila Krapilová, Milena Melenovská, Svatopluk Novák, Věra Pelikánová.

Ředitelem školy je Vladislav Hemzal, který jmenováním předal čestná uznání na slavnostním koncertu v sále Dělnického domu 16. dubna. Na koncertu, jehož se zúčastnili čelní hosté - kromě jiných i ředitel duševní školy z Allenburgu (NDR) - a široká kulturní veřejnost, se 350 žáků pochlubilo získanými znalostmi.

Účinkoval taneční soubor, zahrály dechové hudby, houslové, kytarové a akordeonové soubory, zazpíval pěvecký sbor Caralinka a koncert uváděly spojené dechové hudby Blansko-jedovnice.

Na slavnostním koncertě předal zástupce ONV řediteli školy V. Hemzalovi čestné uznání v ocenění jeho pedagogické i veřejné činnosti.

Podrobné údaje o škole viz Zpravodaj č. 4, 5, 6.

20 let stavebního bytového družstva Macocha

V listopadu oslavilo 20 leté jubileum stavební bytové družstvo Macocha. Družstvo je jednou ze složek Národní fronty a podílí se úspěšně na plnění volebního programu. Proto si kaslouží, aby byla v kronice zachycena jeho historie, neboť je v současné době jediným představitelem bytového družstevnictví v našem městě.

Toto družstvo, když bylo zakládáno, neslo název Stavební bytové družstvo při Měst. N. V. v Blansku. V roce 1973 byly integrovány bytová družstva ČKD Blansko, Melba a Adast a v roce 1974 dochází k další integraci bytových družstev a to Okresního stavebního podniku v Blansku, družstva Rájec - Jestřebí, Poremnických staveb Brno a sloučená družstva dostávají i nový název: Stavební bytové družstvo Macocha, jehož předsedou se stává Vladimír Němec.

První byty byly postaveny v roce 1960, pak na Vodní ulici. Další byty postaveny v sousedství nových administrativních budov okresních orgánů a modernizované

obchodní síť na Wanklově náměstí a křiž Budovalců a Svítavské ulici. V roce 1964 dochází k ustavení opravářských čel z řad členů bytového družstva.

Po ukončení výstavby bytů v centru města byla zahájena další etapa s označením Sever I v rozsahu 160 bytových jednotek ve třech výškových blocích na Drorské ulici. Soubežně vznikly garáže na Svítavské a Drorské ulici. (Soubežně vznikly) V roce 1961 byl do čela představenstva zvolen ing. Miroslav Barton, který ve funkci pracoval 13 let.

V letech 1970 pokračovala výstavba Sever I (Berkovce) a v roce 1972 se stalo další lokalitou bytové výstavby sídliště Podlisi, oblast pod hřbitovem a na ulici Zborovské.

Po dokončení výstavby Sever I, zahájena výstavba Sever II a III.

V dubnu 1979 bylo dokončeno sídliště Sever III a zahájena intenzivní příprava nového staveniště Zborovce.

Je pochopitelné, že se vzrůstající výstavbou se stává závažnou otázkou správy provozu, údržby, oprav a modernizace bytového fondu v celkové hodnotě 236 milionů Kčs. Družstvo má 82 členských samospráv, ve kterých pracuje 370 volených funkcionářů. Jejich funkční období je dvouleté.

Dosažení dobrých výsledků dokumentují výsledky v rámci

soutěže bytových družstev jihomoravského kraje. Ve své kategorii t.j. v kategorii družstev s počtem bytů do 3 000 se Slavobní bytové družstvo Macocha umístilo:

v roce 1972 na 4. místě

v roce 1975 na 1. místě

v roce 1977 na 2. místě

v roce 1978 na 1. místě.

V roce 1978 byla činnost družstva oceněna udělením Čestného uznání rady Měst NV v Blansku.

Před 20 lety mělo družstvo 138 členů, v roce 1979 dosáhlo počtu 2 669 členů. Počet družstevních bytových jednotek činí 1864.

Družstvo se snaží o kvalitní údržbu bytového fondu, čehož jsou dokladem náklady na ni vynaložené v částce 872 000 Kčs.

Náklady na údržbu jedné bytové jednotky činily v průměru 467 Kčs. Kromě toho odpracovali družstevníci tisíce hodin ročně na údržbě a zlepšování životního prostředí v okolí svého bydliště zdarma.

Mezinárodní den žen

U příležitosti MDŽ přijal předseda Měst. NS Josef Kovařík nejlepší funkcionářky a pracovnice města, jak byly navrženy organizacemi KSČ, ČSL. Bylo jich celkem 25. Zde neuvádím vyjmenované k integrovaným obcím, neboť jejich jména jsou tam kapsána v příslušných kronikách. Z Blanska se přijeli zúčastnit:

Dvořáková Irena	1938	k. Budovatelů 14
Dvořáková Jiřina	1938	k. Budovatelů 16
Filoušová Jarmila	1941	Těchovská 5
Habřinová Oldřiška	1924	Leosě Janáčka 11
Hájková Květoslava	1930	Chelčického 14a
Chalupová Vlasta	1921	Bezková 5
Jelínková Marie	1935	Sladkovského 8
Kolouchová Zdenka	1931	Bezková 7
Konečná Jiřina	1937	Žitkova 52
Kučerová Jarmila	1929	Mákenova 3
Mašátová Ivana	1945	Družstevní 2a
Matuškova Růžena	1941	Komenského 20
Nováková Marie	1935	nám. Svobody 4

Ošlejšková Jaroslava	1940	Palackého 40
Pychlíková Eliška	1930	ul. 9. května 4
Štůbrcká Danuše	1933	Chelčického 49
Ševčíková Aloisie	1915	Horní Palava 2
Švecová Jana	1939	Palackého 24

Mezi ženami, jimž se dostalo vysokého vyznamenání přijelím na Skradě u prezidenta republiky, byla vybrána za blanenský okres naše obč. jeřábnice n. p. ČKD Blansko Zdeňka Kalová, bytem ul. 9. května 15. Pracuje ve strojírenském závodě 01. Je členkou BŠP na hale Orlik. Zdeňka Kalová pracuje velmi aktivně v odborovém hnutí jako členka komise (bytové) i komise žen při ZV ROH. Za dlouholetou práci obdržela v roce 1978 vyznamenání Nejlepší pracovník hutnictví a strojírenství.

1. máj v Blansku

Již od časných ranních hodin se plnila pořadiště účastníky prvomájové manifestace. Postupně přicházely dílčí průvody na náměstí Vítězného února. V 10 hodin začala manifestace, na níž k několika tisícům občanů

pronesl slavnostní projev ministr průmyslu ČSR Bohumil Urban, který hovořil o budování socialistické vlasti ka 34 roků žijící v míru. Jako ministr průmyslu ocenil podíl blanenských pracovníků na úspěšném rozvoji průmyslu při plnění úkolů šesté pětiletky. Závěrečná slova ministerského projevu „chceme ještě usilovněji pracovat pro blaho dětí, pro další rozkvět naší socialistické vlasti“ byla skrzena bouřlivým potleskem. Na závěr majové manifestace se konala přehlídka alegorických vozů. Podrobný pořad oslav viz Zpravodaj města Blanska č. 5.

Založení tradice na Den vítězství

Český svaz žen a Sbor pro občanské záležitosti za pomoci klubu důchodců, Technické správy a pracovníků družstva Kamena se zabýval o založení nové tradice na Den vítězství. Vybudoval křížový sad v parku pod ŽDŠ na Erbenově ulici. Město bylo nazváno Sadem novorozenců a každoročně bude zde vysazováno tolik keřů, kolik se v uplynulém roce narodilo dětí.

Zřízení křížového sadu bylo inspirováno Mezinárodním

rokem dítěte. Sad novorozenců byl slavnostně otevřen odhalením pamětní desky J. Krejma o N. hodině za účasti vedoucího tajemníka OV KSČ Miroslava Tručky, poslanců Měst NV a rodičů novorozenců roku 1978.

Měst NV při vstupu do volebního období se obrátil s výzvou na všechny občany, aby pomohli při výstavbě předškolských zařízení, aby tento úkol byl splněn už za 4 roky volebního období.

Počet míst v jeslích n. p. Města činí 114 míst (jesle I - 90 míst, jesle II - 24 míst), v jeslích n. p. ČKD je 40 míst a v městských jeslích 35 míst. Celková kapacita všech jeslí v Blansku je tedy 189 míst.

Do 11 mateřských škol bylo v roce 1979 přijato 1005 dětí. Protože rok 1979 byl celosvětově vyhlášen Mexi národním rokem dítěte, byli v upomínku na tuto skutečnost všichni novorozenci roku 1979 obdarováni Měst NV pamětní medailí. Bylo to 293 dětí z Blanska a 43 dětí v integrovaných obcích.

Dny sovětské literatury a umění

Pod heslem Sovětská kultura v boji za mír, pokrok a štěstí lidu, byly dne 22. října zahájeny v Dělnickém domě Dny sovětské literatury a umění. Předseda OZ SČSP a místopředseda Měst NR Jaromír Linberseder jménem všech pořadatelů přivítal představitele politického a veřejného života v čele s vedoucím tajemníkem KSČ Miroslavem Tručkou. Slavnostní projev pronesl vedoucí odboru kultury ONV Zdeněk Procházka, který v závěru řekl:

„Všechny nejlepší síly, uložené v lidu a jeho schopnostech, v jeho společenských snahách i v celé národní kultuře směřovaly k jednomu cíli - učinit zemi šťastným domovem člověka, domovem života stále bohatějšího a radostnějšího. Plamenný výkřik VRČR ukázal možnost naplnění tohoto cíle. Velký říjen zahájil velkolepé období převratných společenských dějů, kdy z revolučního úsilí, práce a bojů vyrostl v SSSR nový společenský řád, který osvobodil pracujícího člověka a pronikavě ovlivnil dějiny celého světa. Velký říjen již 62 let osvětluje pracujícímu lidu a revolučním silám celého světa cestu pokroku, cestu šťastné budoucnosti.“

Hlavní námeč malé slavnosti vytvořila vkusně instalovaná výstava 300 sovětských knih a kulturní program, v němž vystoupili vítězové Puškinova památníku. Závěrem následovala beseda o knize L. I. Brežněva Znovo-uzrození. O knize zajímavým a poutavým způsobem hovořila zástupkyně ředitelky ZDS na Marxově ulici Marie Šulová, která podlehla stěžejní myšlence díla v návaznosti na problémy současného života.

Dny byly uspořádány pod záštitou OV KSC a OV NF u příležitosti 62 výročí VRČK a oslav Měsíce přátelství. V průběhu týdne se uskutečnily na výstavě besedy o knihách i hudební pořady, které navštívilo 1254 osob. Dny přispěly podstatnou měrou k hlubšímu poznání sovětské kultury.

Soutěže

Nejlepší sbor pro občanské záležitosti

V únoru 1979 se konalo vyhodnocení soutěže o nejlepší sbor pro občanské záležitosti za rok 1978

v okrese Blansko. Soutěž je rozčleněna do pěti skupin podle podmínek jednotlivých sborů. V I. skupině byl jako nejlepší ohodnocen v rámci okresu SPOZ řady Měst NV v Blansku. (Podrobnosti viz v jeho kronice, jež je nedílnou součástí této městské kroniky).

Vyhodnocení soutěže na úseku obchodu

15. února byla vyhodnocena socialistická soutěž poskytovaných služeb na úseku obchodu v našem městě.

Komise obchodu posuzovala kvalitu a úroveň obsluhy, pečlivost a důslednost v zajišťování všech dostupných druhů zboží, čistotu a pořádek v obchodních a provozních místnostech. Půhlédla rovněž k výzdobě výloh k výnamným vývočím, k využívání připomínek občanů atp. Na základě četných prověrek a kontrol vyhodnotila nejlepší prodejny a provozy veřejného stravování, kterým bylo předáno čestné uznání Měst NV Blansko. Jsou to:

Potraviný: Wankloro nám.	—	Odehnal, Suchánek
Bezručova ul.	—	Výšková, Pospíšilová
Nám. Svobody	—	Krajiček, Kobylková

Restaurace: Myšlívna — Šloukal

Drogerie: nám Svobody — Wotringer, Dvořáčková

Sklo-porcelán: Přecičovská, Lamková

Obuv: Kniesorá, Krupicová

Oděvy: Centrum — Petlachová, Poláková

Úspěch Fotochemy

V kronice si často všímáme úspěchů našich tří největších národních podniků ČKD, Metry a Adastu Blansko. V jejich slávu někdy neprávem panikají menší závody, jež si kasluhují v kronice pak namenná. Jedním z nich je n.p. Hradec Králové, závod Blansko.

Vyrábí diazografické materiály DIAZID, kterých se používá pro zhotovování technických výkresů, kopírování z průsvitných originálů nebo mexioriginálů. Výsledná kopie je podle druhu materiálu černá, modrá, červená nebo hnědá a volí se podle účelu použití. Výrobků závodu je využíváno prakticky ve všech oblastech národního hospodářství.

V blanenské Fotochemě pracuje několik Brigád

socialistické práce, které mají maximální zásluhu na dobrých výsledcích podniku. A to jak přímo ve výrobních střediscích, tak na technickoekonomickém úseku. Iniciativou pracujících byly překonány políže vzniklé celosvětovou energetickou krizí, neboť stroje byly operativně obsazovány v noci a ve dnech pracovního klidu. Musely být také poládnuty surorinové políže. Jako příklad neměnného úsilí pracovníků blanenské Fotochemy uvádím:

Během 14 dnů musel podnik vyrobit 1 250 miliónů čtverečných metrů zboží na export do Německé demokratické republiky. Zásluhou všech pracovníků bylo v té době nejen požadované zboží vyrobeno v prvotřídní kvalitě, ale zajištěna jeho expedice, železniční vagóny i proclení.

Právem byl za své úspěchy blanenský párod Fotochemy v celopodnikové soutěži socialistické vyhodnocen na prvním místě.

Spořitelna v Blansku mezi nejlepšími

Stejně jako všechna odvětví národního hospodářství i peněžnictví prožilo v posledních letech bouřlivý vývoj.

Od roku 1960, kdy se sloučily okresy Blansko a Boskovice, stal v čele spořitelny s. Josef Řehůřek, ředitel okresní pobočky v Blansku. V té době se připravovaly projekty k výstavbě nové budovy na Wanklově náměstí, kde by byla umístěna i spořitelna. V ní pracovalo v roce 1960 zhruba 25 pracovníků včetně řídícího a správního aparátu. Od té doby se agenda spořitelny značně rozrostla. V roce 1969 byl zahájen 1. cyklus PPM a v rámci péče státu o mladou generaci také v roce 1973 poskytování půjček mladým manželům se státním příspěvkem. Od roku 1971 se rozšířily služby občanům zavazením sporokrovných účtů a směnárenské činnosti. V roce 1972 se spořitelna přestěhovala z provizorních prostor na ul. Smetanově a Dukelské do příslavku nové výškové budovy na Wanklově náměstí. Stavbu náklad této části budovy představoval částku Kčs 1,800.000 a vybavena byla interierem za 800.000 Kčs. V roce 1973 nastoupil do funkce ředitel s. Jaroslav Valenta za J. Řehůřka, který odešel do důchodu. V posledních deseti letech zaznamenal zprůsob práce ve spořitelně pronikavé změny. První agendou, která byla převedena

na samočinný počítač, byly půjčky v roce 1971, potom postupně bylo krušeno náročné účtování na účtovacích strojích u vkladů na VK, běžných a sporových účtech, takže dnes, v roce 1979, jsou fyzicky i psychicky náročné práce z těchto oblastí převedeny na počítač, což představuje zhruba 95% všech položek. Automatizaci zpracování obrátů vkladů, půjček i běžných a sporových účtů předcházela centralizace z místních poboček a jednateleství v okrese i centralizace pracovníků z těchto jednotek do ústředny v Blansku, takže ke dnešnímu dni pracuje ve spořitelně v Blansku 34 pracovníků. Spořitelní pracovníci našeho okresu, kterých je celkem 57 se velmi dobře vyrovnali se změnami, které zcela změnily způsob práce. Od roku 1977 pracuje kolektiv pod vedením nového ředitele Zdeňka Petlí, který nastoupil místo náhle zemřelého Jar. Valenty.

V posledních letech si vypracoval tento kolektiv, složený z pracovníků středního věku, zkušených a odborně i politicky vyspělých a z pracovníků mladých, kteří před nedávnem ukončili školní vzdělání, velmi dobrou pozici mezi spořitelnami jihomoravského kraje.

Od roku 1976 je Okresní pobočka Blansko pravi-

delně vyhodnocována mezi nejlepšími třemi pobočkami v rámci kraje, jedenkrát dokonce mezi spříteľnami v rámci ČSR na pátém místě.

Na dosahovaných výsledcích se rozhodující měrou podílí kolektiv pracovníků ústředny v Blansku, kde mezi nejlepší patří nositelé titulu BLP na vkladovém oddělení, vedení s. Helenou Škrabalovou a na oddělení půjček kolektiv vedený Vlastou Hrubou. Oba tyto kolektivy včetně ostatních pracovníků ústředny prostřednictvím plnění osobních i kolektivních závazků ovlivnily výsledky činnosti v uplynulých letech.

V současné době řídí ústředna 7 místních poboček, 30 místních a 7 poštovních jednateľství. Agenda ústředny se v minulém roce rozšířila o vedení vkladových účtů k dřívějšího místního jednateľství v Lašánkách, které bylo v důsledku připojení obce k Blansku a zavedení místní dopravy zrušeno. Vkladová přepážka je vybavena současně nejmodernější čsl. technikou a všechna prováděná racionalizační opatření směřují k dosažení plné spokojenosti zákazníků, kvality a rychlosti obsluhy.

Nově zavedené formy činnosti svědčí o zájmu a péči socialistického státu o mladou generaci. Jak premiové

spoření mladých, tak zejména půjčky mladým manželům jsou velmi využívány. Na státních příspěvcích za narození dětí bylo v okrese vyplaceno:

rok	počet	Kčs
1974	2 79	742.801,-
1975	740	2, 114.206,-
1976	929	2, 736.244,-
1977	1.134	3, 436.196,-
1978	1.155	3, 611.851,-
1979	1.356	4, 153.705,-
celkem	5.593	15, 805.003,-

V prémiovém spoření mladých od jeho zavedení v roce 1969 spořilo v okrese již 12.463 mladých lidí od 15 do 27 let. Za sedm dosud ukončených cyklů získalo 6.887 mladých spořitelů premii v celkové výši 9,998.197 Kčs.

Důvěra občanů v činnost spořitelny a stabilitu naší měny se odráží v přehledu o vývoji vkladů v Blanské od roku 1971. Údaje se týkají pouze blanenských občanů:

rok	počet VK	Kčs
1971	19.880	88, 445.000
1972	21.136	109, 278.000

rok	počet VK	Kčs
1973	22.557	128,132.000
1974	24.470	153,907.000
1975	26.905	182,345.000
1976	27.735	203,875.000
1977	28.417	214,179.000
1978	30.224	239,390.000
1979	32.312	254,970.000

PRACOVNÍ HRDINSTVÍ

Pracovní hrdinství v mrazech

Plnění úkolů národního hospodářství je ve velké míře závislé na přepravě. Proto se železničáři v Blansku snaží, aby plynulost nakládky a vykládky byla provedena včas tak, aby byly vytvořeny příznivé podmínky pro rychlý oběh vagonů. Někdy je to sliženo. Tak např. Uhléské sklady by nutně potřebovaly vybudovat skládku uhlí blíže ke středu města, aby sem mohly být přistavovány celé vlakové soupravy s uhlím a nikoliv jen jednotlivé vagony. Proto tím více musíme ocenit obětavost zaměstnanců

Uhelných skladů, kterou prokázali 10. ledna:

Časně ráno přijel na nádraží nákladní vlak 25 vagonů tzv. sypáku plně naložených zcela promrzlým černým uhlím. Vlak byl odstaven na sedmou - vykládací kolej. Tento typ vozů je určen jen pro sypké materiály, a proto zde nelze použít mechanizace běžné při vykládce uhlí. Proto musela brigáda socialistické práce Adolfa Křače skládající se ze čtyř žen a deseti mužů nejprve promrzlé uhlí železnými štyčemi rozbít. Pak teprve je bylo možno vysypat z vagonů na vypůjčené dopravní pásy z panelárny Brezních staveb, které je přemístily na volnou skládku. Od tamtud je teprve drapáky nakládaly na auta a korvalžely k odběratelům. Vlaková souprava byla pak díky nakladačům a řidičům už druhý den odpoledne vyložena a provoz ani jednoho podniku v okrese nebyl ohrožen.

Jiné pracovní hrdinství projevili kaměňtanci zárodku ČKD Blansko:

Vlivem silných mrazů se porouchala píštní tyč, část ovládací plavební komory na Labi ve Velelově na hospodářsky důležité vodní dopravní tepně. Během pěti dnů mohla být zablokovaná vodní cesta uvolněna. Jak k tomu došlo?

Vedoucí konstrukcí J. Raudenský spolu s techniky a kolektivem pracovníků obrovský musel připravit podobný kus, který byl připraven pro jinou součást. Výkres se musel upravit a soustružníci Králík a Flek v nepřetržité sobotní a nedělní směně se pustili do opravování. Celou opravu však ještě zkomplikovala porucha servovále a bronzového pouzdra! Zde zase pomohli členové BŠP L. Pleha.

Demontáž a montáž puštní tyče pokryté ledovým průkrovem byla velice namáhavá a podařila se jen díky dokonalé souhře a zkušenosti dimitrovců.

Umělecká litina ČKD Blansko

Umělecká litina blanenských sléváčů byla proslavená v celém světě. Dnes prožívá toto odvětví umělecké výroby svoji nepexanci v podniku ČKD. Glávu sléváčů šílí socha Klementa Gottwalda na blanenském náměstí, socha Antonína Zápolockého před budovou ÚRO v Praze, socha Julia Fučíka ve stejnojmenném parku v Praze. V současné době odlévají sochu koně pro Vysokou školu veterinární v Košicích a připravují výrobu sochy V. I. Lenina do Kyjova.

Zabývají se však také nejen novými díly, ale renovují výrobky svých předků jako kolonádu v Karlových Varech. Pracovníci slevárny byli vybráni k obnově liliinové koruny kopule pražského Národního divadla, jež je v dlouholeté přestavbě. Zakázku přijali, i když ji museli splnit v závažku jako nadplán. Na práci dokončené v říjnu se podílel celý kolektiv, neboť zakázka byla ještě rozšířena o opravu a i výrobu nových dílů k mužovi s obdobnými prvky, jež bude dekorovat prostor strážnice nebo Šulcova domu. Dílo skládající se z křivých sloupků, dekorativních výplní a rábradlí mělo celkovou váhu 30 tun.

VÝSTAVBA

První městské jesle

14. páří byly na ulici Borisoglebské otevřeny první městské jesle pro 35 dětí. Byly vybudovány v rámci kompletní výstavby sídliště Sever II. v celkové hodnotě díla 3 100 000 Kč. Investorem stavby byl podnik Stavinvesta Blansko a dodavatelem Pozemní stavby Brno, párod Blansko. Stavba ještě byla zahájena v lednu 1978 a ukončena vělně letních úprav ke dni zahájení.

Pro Blansko má toto zařízení, jehož realizací byl splněn další úkol volebního programu NF nesmírný význam.

Vedoucí sestrou jeslí byla jmenována p. Helena Veselá.

V jeslích pracuje 6 zdravotních sester a 4 pracovníce hospodářsko-správního úseku.

Vedle jeslí n.p. Meka, jeslí n.p. ČKD Blansko i minijeslí na Terešově ul. byla tak rozšířena kapacita na 129 míst.

Nová mateřská škola

28. dubna byla dána do užívání nová čtyřtřídní mateřská škola na Údolní ulici. Má kapacitu pro 120 dětí. Její zbudování bylo darem Mezinárodnímu roku dítěte n.p. ČKD, jemuž patří. Je to v pořadí už 11 MŠ v Blansku. Jde o po všech stránkách velmi moderní stavbu v hodnotě 5 milionů Kčs. Po třech letech vzniklo dílo, jež splňuje nejprůběžnější měřítko předškolní výchovy mládeže. Tomu je přizpůsobeno celé architektonické řešení včetně bazénu 8 x 4 m i vybavení pořízené za 1 milion Kčs. Bazén má předehřívanou vodu a slouží též k plaveckému výcviku. Kolem zdoucí upoutají před budovou figurální motivy vytesané do dřeva a reliéfová stěna, dílo akad. brněnského sochaře Aloise Mikulky.

Občané v rámci svých pářů odpracovali zdarma

44 500 hodin a různými formami bylo na MŠ odpracováno dalších 49 500 hodin.

Investorem akce Z byl Měst NV Blansko, který akci zajišťoval ve spolupráci s n.p. ČKD Blansko. Provozovatelem této závodní mateřské školy je n.p. ČKD Blansko. Ředitelkou byla jmenována s. Vlasta Smolíková. Kromě ní pracuje ve škole 8 učitelek a 9 pracovních hospodářsko-správního úseku, které jsou pracovníci provozovatele.

Nové středisko výpočetní techniky

K dosavadní budově výpočetního střediska n.p. ČKD Blansko na Havlíčkově ulici byl přestavěn zcela nový objekt, v němž byl 18. května uveden do provozu moderní počítač.

Jedná se o výpočetní systém EC 1033 sovětské výroby. Tato 25 miliónová investice má oproti dosavadnímu počítači IBM 360/20, s nímž tvoří progresivní jednotku, mnoho předností: Má 512 kilobytů vnitřní paměti, šest 29 megabytových disků, 8 magnetopáskových jednotek, tři tiskárny a pod. Nová budova pojme i celý administrativní a technický personál obsluhy.

Nový výpočetní celek bude zpracovávat agendu v oblasti technické přípravy výroby, vlastní výroby, operačního plánování, informací a dat pro úseky účetní, statistiky a materiál-

ně technického zázoborání.

V tomto moderním zařízení budou realizovány během let ještě další automatické systémy řízení a ověřen dálkový přenos dat.

Nová samoobsluha na Starém Blansku

12. března byla otevřena samoobslužná prodejna Pokravin na Alšově ulici na Starém Blansku. Byla vybudována v akci Ž v hodnotě díla 2 074 000 Kčs. Stavba byla zahájena v říjnu 1976. Prodejní plocha má 160 metrů čtverečných a kromě základních pokrmů je zde úsek masa, zeleniny a koutek drogistického zboží.

Stavba svojí kapacitou prodejní a skladovní plochy je dimenzována pro perspektivní pástavbu na Starém Blansku plánovanou pro příští pětiletku.

Velkou pomocí při výstavbě byla brigádnická pomoc občanů, kteří zde odpracovali přes 40 000 hodin, z toho přes 11 000 hodin zdarma.

Nová nádražní restaurace

1. srpna byla dána do provozu tolik potřebná nová nádražní restaurace. Její výstavbou bylo započato v roce 1977 a mimo vybavení stála 2 milióny Kčs. Provozovna je rozčleněna

na restaurační jídelnu s kapacitou 100 míst u stolů a malý nekuřácký jídelní salónek s 20 místy, kuchyni s příslušenstvím, skladovací prostory a velmi dobře vybavené sociální zařízení.

Investorem akce byl podnik Restaurace Blansko, dodavatelem Okresní stavební podnik Blansko.

RŮZNÉ

Valerian Zorin v Blansku

Valerian Alexandrovič Zorin, čestný občan Brna, byl v květnu na návštěvě v jihomoravském kraji. V neděli 20. května navštívil také Blansko. Uctivého hosta přivítal vedoucí tajemník OV KSČ Miroslav Tručka a předseda ONV Josef Příbýl. V. A. Zorin (byl) byl po osvobození Československa Rudou armádou jmenován prvním poválečným velvyslancem SSSR v Praze. Později pracoval v diplomatických službách SSSR, kde obhajoval, a to především na půdě Organizace spojených národů, právo národů na jejich sebeurčení. Tento nasloužilý bojovník za udržení světového míru, za rozvíjení porozumění a dobrých vztahů mezi národy, má také velké zásluby na upravení československo-sovětského přátelství.

Vrácní hosté si s velkým zájmem prohlédli naše město,

včetně rekreační oblasti Palava. Řešili uznáním nad budovalským úsilím obyvatel města. Na závěr návštěvy předali představitelé okresu manželům Žorinovým upomínkové dárky a plastiku Klementa Gottwalda, jehož osobnost kultivuje kvalitním symbolem přátelství mezi našimi národy.

Mimorádné vydání Zpravodaje

Redakce Zpravodaje města Blanska překvapila občany v listopadu dodáním mimorádného čísla, které jim přiblížilo revoluční historii a významné osobnosti. Historické snímky Blanska, jeho pomníků, údaje o pátku, kadnici i integrovaných obcích navodily oslavnou náladu pro rok 1980, který bude rokem 75. výročí povýšení Blanska na město. Trůnci tohoto zdarilého mimorádného čísla Zpravodaje se jim zavděčili zejména novým občany a mládeží, neboť ti to postrádali základní informace o historii města, v němž žijí.

Kolik je žáků na ZDŠ?

1. září 1979 nastoupilo do ZDŠ na ulici Boriso-
glebské 786 žáků do 25 tříd. Do ZDŠ na Evbenov 729 žá-
ků, kteří jsou organizováni ve 23 třídách a 3 třídách v čas-

li Blansko - Obůrka, kamž jsou dováženi autobusy. Tyto tří třídy byly získány rekonstrukcí školní budovy po uzavření samostatného ředitelství malotřídní ZŠ. Rekonstrukci provedl Okresní stavební podnik Blansko nákladem 748 000 Kčs. Budova byla předána do užívání v říjnu 1979. Tímto bylo uzavřeno směnování na ZŠ Erbenova ul.

ZŠ na Marxově ulici navštěvuje 742 žáků v 26 třídách. Do ZŠ 1-5 nastoupilo 35 žáků v Blansku, Klepačově a do ZŠ 1-4 (podle nové koncepce už jen základní školy) v Blansku - Dolní Lhotě 36 žáků. Za tohoto vysokého stavu zástra nebylo možno zabránit směnování, takže na ZŠ Borisoglebská směňuje 6 tříd.

S ohledem na populační růst dojde v příštích letech k dalším problémům. Celou problematikou se zabývá Měst NV. Nedostatek kapacity částečně může vyřešit včasné dokončení 18 třídní ZŠ budované u kompletní bytové výstavby na sídlišti Sever II. (ul. Tererova).

Komorní orchestr města Blanska

V loňském roce (přesně to bylo 15. února 1978) byl založen Komorní orchestr města Blanska jako těleso ZK ROH Města. Při tomto klubu působil však orchestr jen krátce (do kvě-

na) a přechází pod nového říditele kulturní a rekreační zařízení města Blanska. Uměleckým vedoucím je MUDr. Janomír Kralochvíl, melodickým vedoucím PhDr. Zdeněk Zouhar, profesor Janáčkovy akademie múrických umění v Brně, dirigentem prof. Jaroslav Svoboda z brněnské konzervatoře. Orchester spolupracuje úzce s LŠÚ. V roce 1979 absolvoval úspěšně desítku koncertů věnovaných především hudbě starých mistrů a navázal spolupráci s brněnským rozhlasem.

Nová expozice muzea

Dne 29. května byla v okresním muzeu v Blansku za účasti zástupců ONV a četných hostů slavnostně otevřena stálá expozice Moravský kraj v historii výzkumu, ochrany a společenského využití.

Výstava začíná pohledem do minulosti, pokračuje dokumentací přírodního bohatství jak užitkového tak okrasného a pokračuje pohledy na geologickou stavbu krajiny a končí velkým objevem Amatérské jeskyně. Expozice je vybavena stereoskopy. Zahnuje přízemí rámku a je umístěna v osmi místnostech, z nichž největší je současně přednáškovou sálou plně vybavenou audiovizuálními pomůckami. Celá expozice je řešena velmi esteticky a jistě se stane zájmem i stu-

dentům náhornou učebnicí o našem regionu. Najdou zde úda-
je i podobizny kasloňských badatelů, keramiku z kárového
pokřebiště, objevy z hutnických dělen. Jednotlivé stálky u vy-
stavených předmětů ještě doplňují panely s náhornými sché-
maty jeskynních bludišť. Celá výstava je v kostce dokonalým
obrazem Chuáněné krajinné oblasti Moravský kras.

Komárno v Blansku

Koncem června byla v blanenském rámku instalována
expozice komárenského muzea. Jak došlo k realizaci výsta-
vy? Okresy Blansko a Komárno mají spolu družbu. Myšlen-
ka ředitelství Oblastního podunajského muzea v Komárně
přiblížit obyvatelům důležitěho okresu život lidí při Dunaji
v minulosti; byla reakcí na výstavu Blanenská umělecká
litina, která v rámci důležitých styků byla instalována
v Komárně. Obě výstavy měly společného jmenovatele: pořada-
tele chtěli pohledem do minulosti ukázat současníkům cestu,
kterou jsme se dostali k dnešku. Také tato výstava v Blansku
dokázala, že „vše čeho člověk užívá, z plechové práce vy-
plývá“.

Výstava byla atraktivní a poučná. Modely rodních
mlýnů na Dunaji, nářadí na kůžování zlata, potřeby pro

rybolov, oděry a kroje obyvatel Podunají, bohatá obrazová dokumentace lidového stavitelství.

Výstava budila pozornost nejen luxemburských, ale i zahraničních návštěvníků např. z NDR a početných sovětských přátel, kteří vyjádřili své uznání v pamětní knize.

15 let družby Blansko-Scandiano

V roce 1979 uplynulo 15 let vzájemné družby mezi Blanskem a italským městem Scandiano. Při této příležitosti byla v ZK ROH ČKD uspořádána výstava s názvem Scandiano v historii a práci. Výstava byla zahájena 14. listopadu za účasti 5 členné delegace ze Scandiana vedené Glaucio Spalanzanem. Výstava se těšila velké pozornosti blanenských občanů, jimž přiblížila tradici revolučního parlykánského odboje, historii i současný život tohoto našeho družebního města.

Úmrtí ing. Viléma Hebelky

16. ledna 1979 zemřel ve věku 57 let ing. Vilém Hebelka, předseda Městského výboru KSČ. Tuto funkci vykonával už druhé funkční období a pod jeho vedením městská stranická organizace kvalitněvala svou práci.

a upevňovala vedoucí úlohu ve městě. Soudruh ing. Hebelka byl zaměstnán jako ředitel pracoviště Výzkumného ústavu energetického strojírenství Brno, kde patřil k významným vědeckým pracovníkům.

Energetická krize

V lednu a únoru došlo na celém světě následkem tuhých mrazů a sněhových kalami ke zhoršené energetické situaci. Tak tomu bylo i v našem státě. Zhoršená palivoenergetická situace se projevila negativně i v Blansku. Musel být snížen odběr elektrické energie o 35%, plynu o 40% t.j. na hranici bezpečnostního minima. Ke zlepšení došlo teprve koncem února, kdy bylo obnoveno plynulé zásobování elektráren uhlím.

Ke snížení spotřeby elektřiny vedla některá opatření: byl posunut začátek pracovní doby a zavazovací čas. Potíže byly způsobeny také nerovnoměrným odběrem proudu, pokles nočního odběru, nepřidáváním strojů v továrnách směnami za chodu. Mnohde moderní, vysoce produktivní, za peníze nakoupené stroje pracovaly pouze na jednu směnu a to ještě ne celých osm hodin.

K odstranění této situace a tím vzniklých potíží byl

uspořádan 10. října aktiv zodpovědných vedoucích podniků i organizací, který projednal všechna opatření, aby došlo k nápravě.

Starosti s pitnou vodou

Už v minulých letech jsem věnoval v kronice pozornost otázce zásobování pitnou vodou, neboť se jedná o prioritní úkol, který musí rada Měst NV řešit.

Naše město je zásobováno vodou ze skupinového vodovodu, jehož zdroje se nacházejí u Dolní Lhoty, Ipešova, Rájce - Jestřebí, Bořilova a Lažan. Dávají kapacitu 52 litrů za sekundu. To však nestačí ke krytí současné potřeby. A tak se představitelé města ocitli v situaci, v jaké byli jejich předchůdci po válce v r. 1945, kdy musely být hledány nové prameny.

Tentokrát se zdá, že aspoň dočasným řešením jsou nové vrtů a to jak v prameništi Lažanek, tak u Jestřebí (Rájce - Jestřebí). Napojením těchto vrtů na vodovodní soustavu byl aspoň provizorně vyřešen pro nejbližší období nevyhovující stav v dodávkách pitné vody, než bude Blansko zásobeno z nádrže na říčce Bělá. Ovšem i v této oblasti se neustále provádí další hydrogeologický průzkum, neboť do-

savadní prameniště stěží by postačila pro stále vzrůstající sídliště v Boskovicích.

Obsah kroniky roku 1979

Úvodem	345
<u>Výročí osobností</u>	
Uznání za práci Josefu Kovářkovi	346
Josef Příbyl padesátníkem	347
Vzpomínáme Františka Krelce	348
Vzpomínka na Hugo V. Láňku	348
<u>Jubileá podniků a organizací</u>	
130 let provozu železnice Brno - Česká Třebová	349
Padesátka Spartaku Mebra	350
20 let ZK Mebra	352
30 let gymnázia	353
30 let LPU	355
20 let SBD Macocha	354
<u>Oslavy</u>	
MDŽ	360
1. máj	361
Založení tradice na Den vítězství	362
Dny sovětské literatury a umění	364
<u>Soutěže</u>	
Nejlepší sbor pro občanské záležitosti	365

Vyhodnocení soutěže na úseku obchodu	366
Úspěch Fotochemy	367
Společnost Blansko mezi nejlepšími	368
<u>Pracovní hrdinští</u>	
Pracovní hrdinští v mrazech	373
Umělecká litina ČKD	375
<u>Výstavba</u>	
První městské jesle	376
Nová malířská škola	377
Nové středisko výpočetní techniky	388
Nová samoslužba na Starém Blansku	379
Nová nádražní restaurace	379
<u>Různé</u>	
V. A. Zorin v Blansku	380
Mimoriádné vydání Zpravodaje	381
Kolik je žáků na ZŠ?	381
Komorní orchestr města Blanska	382
Nová expozice muzea	383
Komárno v Blansku	384
15 let družby Scandiano-Blansko	385
Úmrtí ing. Viléma Hebelky	385

Energetická kúre

386

Starosti s pitnou vodou

387